

ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 9—10 (1464—1465) e-mail: economist@kneu.edu.ua Квітень-травень 2016 р.

Свято

● Свято

● Ювілей

● News про вуз

● Твоя кар'єра

● Семінар

● Трагічні сторінки історії

● Пам'ятні зустрічі

● Готуємо майбутнє

● Спортивні пристрасті

Христос Воскрес, дорогі друзі!

Кожного року, коли промовляю до вас ці слова, серце моє сповнюється щирою вдячністю.

Вдячністю до Всевишнього за те, що допоміг нам і цього року дочекатися Світлого Дня Воскресіння. Вдячністю до вас, дорогі кнеувці, за вашу гідну працю й мудрість, які дають можливість КНЕУ бути лідером.

Моє серце сповнюється особливою вдячністю до українських матерів, які в страшний час, який нині переживає Україна, проявляють особливу відповідальність.

Вони дбають про дітей, зміцнюючи сім'ї та укріплюючи всіх нас своїми молитвами до Пречистої Богородиці — матері Сина Божого, який воскрес для нашого Спасіння.

Бажаю радісних великодніх свят, віри, надії та любові.

Христос Воскрес!

Воістину Воскрес!

Сектор, академік АМН України

Анатолій Павлик

КАФЕДРИ МАРКЕТИНГУ 50

Маркетинг відіграє важливу роль в економіці України в умовах становлення і розвитку ринкових відносин. Це зумовлює необхідність застосування у підприємницькій діяльності маркетингових рішень, неординарних підходів, які ґрунтуються на глибокому вивченні ринку та потреб споживачів. Нині маркетинг для підприємця є тим світилом, яке вказує на вірний ефективний шлях діяльності в умовах нестабільності, непередбачуваності, турбулентності зовнішнього середовища. Ігнорування маркетингових засад у практичній діяльності неодмінно призводить до втрати конкурентних позицій підприємства та прихильності його споживачів, і як результат — до зниження обсягів продажу та прибутковості. Інструментарій маркетингу застосовується в різних галузях економіки, у різних сферах бізнесу, тому маркетинг є сьогодні філософією бізнесу.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

У 1960-х роках функціонувала система Держпостачу СРСР, яка була створена за територіально-галузевим принципом. Для забезпе-

А. Ф. Пастухов
(1968-1977)

чення всіх ланок цієї системи висококваліфіковані спеціалісти та науковці в кількох економічних вузах країни організували підготовку економістів з матеріального постачання, створили відповідні кафедри.

В Україні така підготовка почалась уперше в 1961 році в Київському інституті народного господарства кафедрою «Економіки промисловості». У 1965 році було організовано кафедру «Економіки праці та матеріально-технічного постачання», яку очолив доц. А. Ф. Пастухов, а потім доц. А. О. Гесь, а з липня 1966 року самостійно почала функціонувати кафедра «Економіки матеріально-технічного постачання». З 1981 р. кафедру «Економіки матеріально-технічного постачання» по теперішній час очолює академік АПН України, доктор економічних наук, проф. А. Ф. Павленко.

У 1988 році кафедру перейменовано на кафедру «Управління матеріальними ресурсами».

З одержанням Україною політичної та економічної самостійності стало об'єктивною необхідністю реформування її народного господарства, у тому числі матеріального постачання на ринковій основі. Тому в 1994 році кафедру управління матеріальними ресурсами реформовано в кафедру маркетингу.

У 2005 році трудовий колектив кафедри маркетингу був нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

У 2016 році кафедра відсвяткувала своє 50-річчя.

Великий вклад у розвиток вітчизняної теорії і практики маркетингу було здійснено науковцями кафедри маркетингу: к. е. н., проф. А. Ф. Пастуховим, к. е. н., доц. А. О. Гесем, д. е. н., проф. А. В. Войчаком, д. е. н., проф.

Н. В. Куденко, к. е. н., проф. В. Я. Кардашем, к. е. н. доц. Т. І. Лук'янець, к. е. н., доц. М. Г. Гребньовим, к. т. н., доц. В. І. Мотажевим, к. т. н., к. е. н. проф. В. П. Пилипчуком, к. е. н., проф. А. Г. Кальченко, доц. В. М. Мальченком. У 1989 р. Н. В. Куденко захистила першу в Україні кандидатську дисертацію з тематики маркетингу в управлінні підприємствами.

У 2000 р. відкрито магістерську програму «Маркетинговий менеджмент» (керівник — д. е. н., проф. А. Ф. Павленко), у 2005 р. — «Рекламний менеджмент» (керівник — д. е. н.,

А. О. Гесь
(1977 - 1981)

проф. Т. О. Примака). Виклики вітчизняного економічного сьогодення потребують посилення вимог до практичної підготовки випускників-маркетологів. З цієї метою розроблено сертифікаційні програми для студентів

А. Ф. Павленко
(1981 і по теперішній час)

бакалаврату спеціальності «Маркетинг», зокрема такі: бізнес-аналітика; маркетингові сервіси; Digital Marketing; інтернет-маркетинг; логістика.

Колектив кафедри постійно працює над удосконаленням навчальних планів бакалаврів і магістрів, розробкою та оновленням методичних матеріалів, робочих програм та лекційного матеріалу навчальних дисциплін.

З огляду на багатогранність проблем сучасного етапу розвитку маркетингової діяльності, науково-дослідна робота співробітників кафедри охоплює широкий спектр тематичних напрямків науково-методичних і прикладних досліджень, спрямованих на вдосконалення маркетингових дослідницьких систем, організації маркетинг-менеджменту на підприємствах України, методології маркетингового ціноутворення, товарної політики підприємств та організацій, комунікаційних моделей маркетингу, інноваційної діяльності виробничих підприємств, логістики виробничо-комерційних систем, комерційної діяльності на внутрішніх та міжнародних ринках, визначення економічної ефективності маркетингової діяльності та впливу маркетингу на якість роботи підприємств.

У складі кафедри працюють 38 висококваліфікованих фахівців-викладачів. Кафедра маркетингу докладає багато зусиль у проведенні науково-дослідної роботи та підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації. Протягом десяти років було захищено 9 докторських та 28 кандидатських дисертацій.

Основними напрямками наукових досліджень кафедри маркетингу є: система маркетингових досліджень в економіці України; управління рекламним бізнесом на засадах маркетингу; формування і розвиток бренду підприємства на засадах концепції маркетингу; маркетинг в логістичних системах; маркетингове управління розвитком підприємств.

У 1997 р. на базі кафедри маркетингу КНЕУ створена Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація маркетингу», президентом якої став д. е. н., проф. А. Ф. Павленко.

Академік АПН, д. е. н., проф. Павленко А. Ф. є одним із родоначальників вітчизняної школи маркетингу: з 1997 р. він є президентом Української асоціації маркетингу, з 1998 р. — Головою науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з економіки і підприємництва, членом Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України, членом Президії Вищої атестаційної комісії України.

У науковому доробку проф. Павленка А. Ф. більше 130 наукових та навчально-методичних праць. Творчий доробок фундатора вітчизняної наукової школи маркетингу професора Павленка А. Ф. по праву вважається базисом для підготовки висококласних фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів з маркетингу. Він відповідає сучасній концепції розвитку вищої школи України. Навчальні та науково-методичні праці професора Павленка А. Ф. були апробовані і отримали високу оцінку у вищих економічних навчальних закладах України і отримали схвальну оцінку не лише викладачів, науковців, студентів, але і практикуючих маркетологів. Їх наявність і широке використання сприяють упровадженню прогресивних ідей маркетингу як філософії підприємницької діяльності, зміцненню статусу України як країни з ринковою економікою.

З огляду на багатогранність проблем сучасного етапу розвитку маркетингової діяльності науково-дослідна робота співробітників кафедри охоплює широкий спектр тематичних напрямків науково-методичних і прикладних досліджень, спрямованих на вдосконалення: маркетингових дослідницьких систем; організації маркетинг-менеджменту на

підприємствах України; методології маркетингового ціноутворення; товарної політики підприємств та організацій; комунікаційних моделей маркетингу; інноваційної діяльності виробничих підприємств; логістики виробничо-комерційних систем; комерційної діяльності на внутрішніх та міжнародних ринках.

Кардаш В. Я.

Наукові публікації А. Ф. Павленка, А. А. Войчака, В. Я. Кардаша, В. П. Пилипчука, І. Л. Решетнікової, Л. Ф. Романенко,

Войчак А. В.

Н. В. Куденко, А. В. Федорченка, О. К. Шафалюка, Т. О. Примака та ін. були надруковані у вітчизняних журналах, збірках наукових праць, також у зарубіжних фахових виданнях.

Членами кафедри постійно оновлюються методичні матеріали, робочі програми, лекційний матеріал по дисциплінам навчального плану з підготовки маркетологів. Викладачами кафедри підготовлені підручники та навчальні посібники з грифом Міністерства освіти України по основних науках та дисциплінах фахової підготовки. Основні з них: Войчак А. В. «Маркетинг», Войчак А. В., Федорченко А. В. «Маркетингові дослідження», Маркетинг: Підручник / А. Ф. Павленко, І. Л. Решетнікова, А. В. Войчак та ін., за наук. ред. д. е. н. проф. акад. АПН України А. Ф. Павленка; кер. авт. кол. д. е. н., проф. І. Л. Решетнікова. Примака Т. О. «Паблік рілейшнз у бізнесі», Кардаш В. Я., Антонченко М. Ю., Шафалюк О. К. «Маркетингова товарна політика», Кардаш В. Я. «Товарна інноваційна політика», Куденко Н. В. «Стратегічний маркетинг», Кардаш В. Я. «Навчально-методич-

ний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Маркетингова товарна політика», Примак Т. О. «Маркетингові комунікації на сучасному ринку», Кальченко А.Г. Кривещенко В.В. «Збірник ситуаційних завдань з курсу «Логістика», Савошенко А.С. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Інфраструктура товарного ринку», Лук'янець Т.І. «Маркетингова політика комунікацій», Лук'янець Т.І. «Рекламний менеджмент», Дугіна С.І. «Маркетингова цінова політика», Пилипчук В.П., Оснач О.Ф., Коваленко Л.П. «Промисловий маркетинг», Примак Т.О. «Рекламний креатив. Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни», Куденко Н., Щербина О., Вакуленко А. та інші. Збірник кейсів з менеджменту», Примак Т.О. «Паблік рілейшнз у бізнесі», Примак Т.О. «Рекламний креатив», Мальченко В.М. «Маркетинг послуг», Штуль В.П., Скибінський С.В. «Маркетинг», Примак Т.О. «Маркетингова політика комунікацій», Шевченко О.Л. «Бренд менеджмент», Васильков В.Г., Василькова Н.В. «Організація і управління процесами виробництва», Пилипчук В.П., Данніков О.В. «Управління продажами», Примак Т.О. «PR для менеджерів і маркетологів», Примак Т.О., Ткачук О.В. «PR у бізнесі: кейси та ситуаційні вправи», Решетнікова І.Л. «Маркетинг: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни», А.Ф. Павленко, В.В. Кривещенко «Складське господарство» та ін.

В 2015/2016 р. професорсько-викладацький склад кафедри продовжує виконання держбюджетної теми «Маркетингове управління розвитком підприємств» — науковий керівник д.е.н., проф. Павленко А.Ф.

У виконання плану науково-дослідних робіт теми співробітниками кафедри здійснено комплексне дослідження тенденцій, актуальних проблем і ключових факторів ефективності розвитку маркетингової діяльності підприємств України в умовах трансформаційної економіки. За результатами досліджень, що здійснювалися на кафедрі, можна виділити три групи соціально-економічних проблем, що визначають сьогоденні особливості розвитку маркетингової діяльності виробничих підприємств і промислово-комерційних організацій. По-перше, проблеми лібералізації економіки і макроекономічної стабілізації. По-друге, інституціональні проблеми, тобто формування розвинутої системи відносин в умовах різних форм власності. По-третє, проблеми структурної трансформації суспільного господарства, адаптації індустріальних економік до постіндустріальних вимог, а також проблеми визначення перспектив і формування можливостей економічного росту в умовах глобалізації і зростаючої невизначеності ринку, інформатизації усіх сфер людських відносин, екологічні проблеми та інші.

Чільне місце займає підручник «Маркетинг» 2003 року видання, написаний у співавторстві із професором кафедри маркетингу КНЕУ Войчаком А.В. Відмітною особливістю даного підручника є намагання авторів у стислому

вигляді надати виклад головних напрямків розвитку теорії і практики сучасного маркетингу, актуальних на перспективу як у світовому, так і у національному вимірах. Особливу цікавість становлять викладені професором Павленком А.Ф. сучасні підходи до розуміння маркетингу, дослідження його еволюції, осмислення специфіки понятійного апарату, взаємозв'язок концепції маркетингу із іншими економічними науками. В 2011 році д.е.н., проф.Павленку А.Ф., та іншим авторам (Войчаку А.В., Кардашу В.Я., Балабановій Л.В., Старостиній А.О., Скибінському С.В.) за цикл перших вітчизняних підручників з маркетингу для студентів вищих навчальних закладів України, виданих за період 1997-2006 рр. присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки.

У 1997 р. на базі кафедри маркетингу КНЕУ створена Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація маркетингу», президентом якої став д. е. н., проф. А. Ф. Павленко.

У межах проблематики досліджень з маркетингу кафедрою регулярно проводяться міжнародні науково-практичні конференції «Маркетингова освіта в Україні».

III Міжнародна науково-практична конференція «Маркетингова освіта в Україні» проведена у квітні 2016 р. і присвячена 50-річчю кафедри маркетингу. Привітати колектив кафедри зібрались представники 18 споріднених кафедр вузів України. Були присутні гості із Польщі і Литви. Всі вони у своїх виступах підкреслили роль школи маркетингу ДВНЗ «Київський національний економічний уні-

верситет імені Вадима Гетьмана», яка створена і керується д.е.н., проф., академіком А. Ф. Павленком.

Якість навчання маркетологів в певній мірі відображається результатами Всеукраїнської студентської олімпіади з науки «Маркетинг».

У травні 2015 р. і в квітні 2016 р. II заключний етап такої олімпіади проводився кафедрою маркетингу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» за участю 103 студентів у 2015 році (34 магістри та 69 бакалаврів) і 88 студентів у 2016 році (29 магістрів і 59 бакалаврів). Вони представляли кафедри маркетингу ВНЗ більше ніж 30 міст України. Об'єктивні оцінки журі олімпіади, а це 17 докторів економічних наук, професорів, засвідчили високий рівень знань і творчий потенціал її учасників.

Переможцями стали у 2015 р. серед магістрів студентка КНЕУ (Костриця В.В.), а у 2016 р. серед бакалаврів студентка КНЕУ (Джагарян А.Е.). Це засвідчує бажання і можливість студентів нашого університету отримувати від викладачів кафедри маркетингу необхідні наукові знання на базі поєднання теорії і практики маркетингового управління.

Така висока оцінка колег-науковців надихає колектив кафедри маркетингу на подальшу творчу роботу в сфері науки та навчально-виховному процесі.

В. П. Пилипчук, заступник завідувача кафедри маркетингу

КАФЕДРА СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ: НАШІ ЗДОБУТКИ ТА ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ

Кафедру засновано у 1966 р. як кафедру організації і планування промислових підприємств, сучасна назва з'явилась в 1994 р. після деяких трансформацій. Першим завідувачем кафедри став доктор економічних наук, професор Сергій Максимович Бухало.

Період 1966—1970 років відбувся як етап організаційного становлення кафедри в якості самостійного навчально-методичного та наукового підрозділу КІНГУ. Навчально-методична та наукова робота була в стадії зародження. Формувалася спільнота викладачів та здійснювався пошук ефективних форм їх роботи.

Впродовж 1970—1980 років навчально-методична та наукова робота набирає темпів. Розробляється і видається низка навчально-методичних матеріалів з основної дисципліни — організація та планування промислових підприємств, що стало потужним фундаментом подальшого розвитку.

Істотно поліпшилась якісна структура професорсько-викладацького складу, успішно захистили дисертації та здобули вчені звання колишні асистенти: М. Г. Грещак, Л. А. Ісупова, Т. М. Кокшарьова, З. І. Лавренко. На кафедру в ці роки прийшли досвідчені й активні виробничники: Н. В. Задорожна, М. А. Белов, Л. С. Топчий, В. Є. Москалюк, які стали кандидатами економічних наук, маючи інженерну чи інженерно-економічну освіту.

В 1974 р. кафедру очолив к. е. н., доцент О. В. Антоненко, який мав на той час чималий досвід не лише викладацької, а й, як це було важливо на той час, партійної, а також громадської діяльності, що загалом сприяло подальшому зміцненню зв'язків кафедри з промисловими підприємствами, відомствами та іншими організаціями. В цей час на кафедрі сформувалось творче робоче «ядро» — заступник завідувача кафедри з науки Н. В. Задорожна, заступник з навчально-методичної роботи М. Г. Грещак і завідувач навчально-методичною лабораторією А. М. Ліхтерман.

Протягом 1980—1990 років кафедра поступово виходить на новий рівень, розробляються і впроваджуються активні методи навчання, починає застосовуватись електронно-обчислювальна техніка при проведенні практичних занять, особливо активно з появою випускника кафедри П. Г. Баншикова (1981 р.). Цей час ознаменується проривною ідеєю того часу — впровадження бізнес-симуляцій в навчальний процес, що на тривалий час і дотепер визначило плідний напрямок розвитку кафедри щодо інформаційних технологій навчання.

Активно продовжуються розробки і впровадження нових передових на той час навчальних технологій. Розвиток ділових ігор та кейс-методів, які зараз є звичною практикою навчання, потужно проявився на кафедрі в 1983 р., коли була підготовлена та стала застосовуватись на практичних заняттях навчальна ділова гра «Випуск» (укладачі М. Г. Грещак, А. П. Наливайко). В 1983 р. з'явилась ще одна цікава розробка, присвячена активним методам навчання — збірка виробничих ситуацій, підготовлена колективом авторів під керівництвом Н. В. Задорожної.

В 1986 році завідувачем кафедрою став М. Г. Грещак, який на той час мав чималий досвід організатора навчально-методичної роботи на кафедрі.

В цьому ж році була запроваджена навчальна новація, важливість якої для набуття сис-

Бухало Сергій Максимович
(1967-1974)

темних фахових компетентностей і підвищення особистої відповідальності студента за результати навчання складно переоцінити: була розроблена та впроваджена комплексна міждисциплінарна курсова робота з економічного проектування предметно-замкнутої ділянки цеху машинобудівного підприємства, яку кожен студент виконував за індивідуальним завданням.

Кафедра досить ефективно проводила роботу по удосконаленню економіки підприємств, особливо на низовому рівні (цех, ділянка). В рамках господарської тематики розроблялись методичні положення по плануванню собівартості, організації й плануванню діяльності підрозділів виробничої інфраструктури, організації внутрішнього господарського механізму, оренді та ін., які враховували, з одного боку, вимоги центральних і галузевих органів управління діяльністю підприємств, а з другого — особливості господарювання на конкретних підприємствах. Розробки були інноваційними як на той час, мали елементи наукової новизни, а їхня практична значимість підтверджувалась не лише актами впровадження, а й дійсно практичним використанням фахівцями підприємств. В цих проектах-темах брали участь багато членів кафедри та практично всі аспіранти денної форми навчання. Колектив кафедри був задіяний також до здійснення широкомасштабних проектів, зокрема, в 1982-1985 рр. викладачі кафедри брали участь у виконанні міжвузівської науково-технічної програми «Ручна праця». У 1987 р. група викладачів кафедри активно працювала над розробкою науково-технічної програми «Київпрогрес» (розробники: Д. С. Лук'яненко, Н. В. Задорожна, П. Г. Баншиков та ін.).

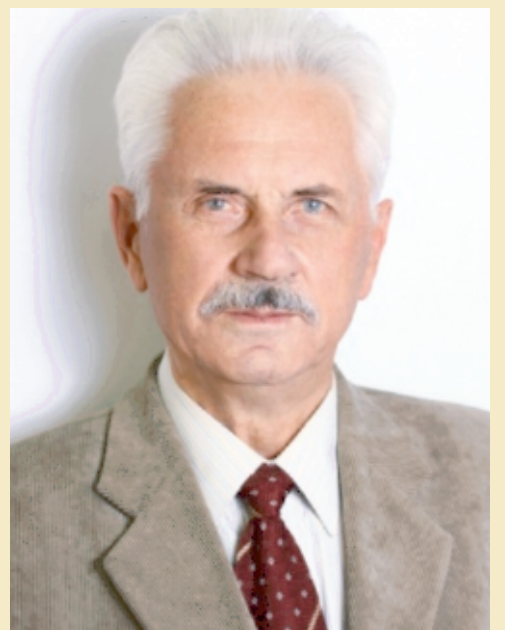
У 1990 р. відбулась реорганізація: кафедру організації і планування промислових підприємств було поєднано з кафедрою економіки промисловості в єдину кафедру економіки і управління виробництвом (в 1992 р. перейменовано на кафедру економіки підприємств), кафедру очолив професор С. Ф. Покропивний. Цей період став особли-

вим в житті кафедри внаслідок кардинальних політичних і економічних змін в країні. З розпадом СРСР, утворенням незалежної України, переходом від централізованого державного управління економікою до ринкових відносин постало питання суттєвої трансформації освіти, передовсім економічної, на основі світових традицій і досвіду. На плечі викладачів кафедри ліг великий обсяг роботи та висока відповідальність за якісно новий зміст економічної освіти. З переходом на дво-рівневу систему підготовки (бакалавр, магістр чи спеціаліст) на об'єднаній кафедрі було започатковано 18 нових дисциплін, в доволі стислий період треба було підготувати комплекти навчально-методичного забезпечення.

В 1992 році завідувачем кафедри став доцент А. П. Наливайко, а в 1994 р. кафедру було розділено на кафедру економіки підприємств та кафедру стратегії підприємств. Очільником останньої став А. П. Наливайко. Саме з його ініціативи і безпосередньої участі було започатковане освоєння нової теоретичної дисципліни «Мікроекономіка».

Антоненко Олександр Васильович
(1975-1985)

Грещак Михайло Григорович
(1985-1990)

Розпочалась ця велика робота в доволі цікавих обставинах. «Мікроекономіка» тоді не вивчалась у вищій радянській школі, а за кордоном була невід'ємною складовою підготовки економістів і менеджерів як частина блоку дисциплін теоретичної економіки. Досконале знання французької мови дозволило А. П. Наливайку опанувати «Економікс» впродовж закордонного відрядження у столичному університеті Мадагаскару (1986—1990 роки). У результаті прийшло рішення, яке стало стратегічно важливим після повернення до Києва: студенти-економісти повинні вивчати теоретичну економіку не лише у варіанті політичної економії, а як мікро- та макроекономіку. Ставши деканом планово-економічного факультету, а потім і завідувачем кафедри, А. П. Наливайко зумів здійснити свій задум. Згодом кафедра стратегії стала провідною у викладанні мікроекономіки. В розвиток базового курсу у 2002 році професором Н. В. Задорожною спільно із ст. викл. Л. А. Азьмук було запроваджено новий курс «Мікроекономічна теорія виробництва і витрат», затим «Мікроекономічний аналіз»

Покропивний Сергій Федорович
(1990–1992)

(укладачі: доценти Азьмук Л. А. і Щербатюк О. М.). Відбулась також підготовка дисертацій, основаних на використанні інструментів мікроекономічного аналізу: «Механізм зміцнення і підтримки конкурентних позицій місцевих товаровиробників на географічно обмежених продуктових ринках» (О. М. Щербатюк, 2006 р., науковий керівник — Н. В. Задорожна), «Управління поведінкою підприємства на товарних ринках» (О. М. Малиш, 2006 р., науковий керівник — Н. В. Задорожна), «Стратегічна поведінка підприємства на олігополістичному ринку» (Ю. М. Лозовик, 2008 р., науковий керівник — А. П. Наливайко) та ін. Нині кафедра має повний комплект навчально-методичного забезпечення дисципліни, а також розроблений дистанційний курс «Мікроекономіка» на платформі Moodle, розпочато підготовку до викладання англійською мовою.

Для формування вибудованої кафедрою моделі фахівця-економіста завжди приділялась особлива увага розвитку науково-дослідницької роботи студентів. В різні роки використовувались різні форми її проведення: систематична гурткова робота з талановитими студентами, періодична підготовка до участі в наукових конференціях та ін. Значну роль відігравали курсові роботи, особливо фахового рівня підготовки. Потужним важелем підвищення рівня науково-дослідницької роботи студентів стало введення до навчальних планів окремої позиції: «Науково-дослідний семінар» (кінець 70–х років). Ним опікувалась доцент Л. С. Топчій. В 2001 р. почав діяти так званий проблемний семінар для студентів IV курсу, співголовами семінару стали професор М. Г. Грещак та доцент О. В. Оголь (нині — Прохорова). Викладачами кафедри (професор Н. В. Задорожна, доцент Л. П. Батенко) були розроблені оригінальні новаторські «Методичні вказівки щодо напи-

сання курсової роботи-есе» для студентів IV курсу, які передбачили якісно нові підходи до організації проведення та презентації результатів наукових досліджень студентів. В 2007 істотно оновився зміст позиції навчального плану «Науковий семінар + Курсова робота-есе», в 2012 р. дисципліна була трансформована в таку: «Фахова науково-дослідна робота студента», в її структуру було введено тренінг, впродовж якого студенти малими групами відпрацьовують всі основні складові організації фахового наукового дослідження й презентують і обговорюють результати. Ця дисципліна розглядається кафедрою як ключова для формування науково-дослідницьких компетенцій бакалаврів.

Відповідальність і певною мірою позитив-

Наливайко Анатолій Петрович
(1992–2015)

ний вплив колективу кафедри на якість та інноваційний зміст освіти посилювались тим, що приблизно з 1995 року кафедра під новою назвою (стратегії підприємств), паралельно з кафедрою економіки підприємств, стала центром науково-методичної роботи за спеціальністю «Економіка підприємства» для всіх вузів України. Це пов'язано з тим, що тоді була створена Науково-методична рада з економіки і підприємництва МОН України. Підкомісію з економіки підприємства цієї ради очолив д. е. н., проф. А. П. Наливайко, заступником голови став проф. М. Г. Грещак. Навчальні плани усіх вузів України за спеціальністю «Економіка підприємства» погоджувались з підкомісією. Аналогічно, підкомісія розглядала всі питання надання грифів «Підручник», «Навчальний посібник» рукописам навчальних матеріалів, в процесі рецензування часто були задіяні провідні в певних предметних областях фахівці кафедри стратегії підприємств.

У 1994 р. колективом кафедри було розроблено та впроваджено в навчальний процес дві

магістерські програми: «Менеджмент проєктів і консалтинг» (керівник — доцент Євдокимова Н. М.) «Виробничий менеджмент» (керівник — доцент Задорожна Н. В.). Інноваційним було запровадження в магістратурі підготовки консультаційного проєкту (на кшталт практик в зарубіжних бізнес-школах). Магістерська підготовка вибудовувалась кафедрою як ділова спеціалізація, відтак набір, структура й зміст дисциплін фахової і спеціальної підготовки нерідко змінювались, враховуючи компетенційні запити реального бізнесу.

Завдяки співпраці з бізнес-структурами використовувались можливості підвищення кваліфікації та удосконалення змісту дисциплін з урахуванням досвіду інших, у т. ч. закордонних вузів та шкіл бізнесу. Чимало у цьому напрямку було зроблено доцентом Л. П. Батенко для становлення й розвитку дисциплін проєктного спрямування. Ось неповний перелік відвідин і навчання впродовж кількох років: CEUME (Консорціум з удосконалення і розвитку бізнес-освіти), участь у програмі підготовки викладачів програм MBA, літній університет (2003 р.); REFA — international (Німеччина), підготовка кадрів по програмі організації робочих місць і процесів (2002–2003 рр.), отримання сертифікату REFA — викладача; Академія контролерів (Мюнхен, Німеччина, 2002–2004 рр.), підготовка кадрів з контролінгу, навчання; Лондонська школа бізнесу: спільна науково-методична робота з питань акредитаційного менеджменту (2003 р.), опрацювання методи-

Батенко Людмила Павлівна
(2015 — до теперішнього часу)

ки роботи на програмі MBA з використанням кейс-методу; Келлогська школа менеджменту (США), Університет штату Мінесота: стажування (2004 р.) та ін.

2005–2015 роки в історії кафедри стратегії підприємств були поступом до інноваційного розвитку. У 2007 р. відкрито нову магістерську програму «Стратегічний менеджмент» (керівник — професор А. П. Наливайко, потім — доцент О. В. Востряков). У 2008 р. кафедра отримала акредитацію в Міжнародній асоціації управління проєктами (IPMA). Магістерська програма «Менеджмент проєктів і консалтинг» була сертифікована за вимогами National Competence Baseline (UA). Це дало можливість студентам без іспитів, за результатами навчання, отримати кваліфікацію молодшого менеджера проєкту (Project Manager Junior). Також випускники програми дотепер можуть отримати сертифікат BAKU (Institute of management consultants of Ukraine) за рівнем «Інтерн-консультант».

У 2009 р. було виконане організаційно-методичне забезпечення та ініційоване відкриття магістерської програми «Бізнес-аналітика» для підготовки фахівців, що отримують другу вищу освіту, перший набір слухачів за програмою в Інституті бізнес-освіти відбувся в 2015 р. Для розвитку аналітичних компетенцій майбутніх фахівців з економіки підприємства було запроваджено пакет вибірко-

вих дисциплін під загальною назвою «Бізнес-аналітика», підготовлене належне методичне забезпечення. Нині до пакету входять 6 авторських дисциплін, які наразі студенти із великим задоволенням вибирають. На часі академічні проєкти співпраці з компанією «IBM Україна», яку зацікавив напрямок розвитку бізнес-аналітики в КНЕУ.

Нова сторінка в історії кафедри відкрилась з утворенням Навчально-тренінгового центру економіки та управління підприємством (2011 р.), директором якого став доцент П. Г. Баншиков, що тривалий час розробляв цей проєкт, був його творцем та безпосереднім виконавцем робіт. Нині центр проводить навчально-тренувальну роботу практичного спрямування зі студентами напрямку підготовки «Економіка підприємства», а також всіх інших напрямків підготовки і форм навчання. На базі центру кафедрою була також започаткована серія науково-практичних конференцій, присвячених впровадженню тренінгових технологій навчання в освіті й бізнесі. Декілька дисциплін кафедри реалізуються у вигляді тренінгу на базі симуляцій чи новітніх програмних продуктів. Першим (з 1994 року) був комплексний комп'ютерний тренінг «Управління бізнес-процесами підприємства» (керівник курсу — доцент П. Г. Баншиков). Дисципліна магістерської підготовки «Інформаційне забезпечення управління проєктами» викладається у вигляді тренінгу з побудови та розвитку власного проєкту за допомогою програмного продукту MS Project 2007, в 2011 році взято участь в тестуванні та апробації бета-версії (некомерційної) MS Project 2010 від навчального центру компанії Microsoft (керівник курсу професор Л. П. Батенко). Розроблена ділова гра на основі авторської бізнес-симуляції «Битва Титанів» (доцент Ю. М. Лозовик), в якій прийняття рішень щодо функціонування віртуальних структур (підприємств) доповнено інструментарієм нечітких множин в умовах невизначеності — для застосування у викладанні дисципліни «Економічне управління підприємством».

За сприяння Центру командою викладачів кафедри під керівництвом В. Я. Паздрія вже декілька років поспіль щорічно проводиться бізнес-турнір «Стратегія фірми» для старшокласників. Так, в 2015 р. в турнірі взяли участь 760 школярів з усіх регіонів України. Визначним є той факт, що бізнес-симуляція для турніру є авторською програмою, яка була розроблена В. Я. Паздрієм, О. М. Шевченком, тоді студентами — випускниками кафедри під керівництвом доцента П. Г. Баншикова.

З метою популяризації тренінгових технологій навчання на базі бізнес-симуляцій в 2011 році було проведено перший бізнес-турнір "Золотий актив України" з використанням бізнес-симуляції "Битва Титанів". Було здійснено «прорив» кафедри в сферу інформаційних комунікацій: створений «Інфоцентр» кафедри стратегії підприємств, кафедральний портал знань в мережі Інтернет, розроблено й постійно оновлюється сайт кафедри, який передбачає задоволення як інформаційно-пошукових, так і комунікаційних потреб викладачів, студентів, абітурієнтів, науковців та бізнес-середовища.

В ці роки дістала подальшого розвитку наукова школа «Стратегія підприємства: теорія, методологія, практика». За результатами наукових досліджень було розроблено загалом 25 авторських курсів дисциплін, деякі з них є унікальними в Україні, зокрема: «Стратегічний процес на підприємстві», «Стратегічні партнерства підприємств», «Управління знаннями підприємства», «Управління розвитком компанії», «Управління консалтинговою діяльністю», «Стратегічний проєктний менеджмент», «Лідерство та партнерства в бізнесі».

Була підготовлена низка кандидатських дисертацій, що розвивали школу стратегії підприємств: «Стратегія зовнішнього зростання підприємства: теоретичне позиціонування та методичне забезпечення» (О. М. Гребешкова, 2005 р., науковий керівник — проф. А. П. Наливайко), «Механізм та аналітико-інструментальні засоби забезпечення еконо-

Кафедри стратегії підприємств — 50!

Кафедра стратегії підприємств, яка була заснована 50 років тому як кафедра організації та планування промислових підприємств, на всіх етапах свого становлення та розвитку була і лишається сучасною, динамічною, інноваційною. В своїй роботі ми керуємося принципом, що найкраща стратегія — завжди бути найсильнішим та завжди бути попереду. Запорукою цього є славетні традиції високого професіоналізму, вимогливості та водночас дружньої підтримки колег, шанобливого ставлення до студентів, плекання наукової молоді, творчої співпраці з бізнесом та освітянською спільнотою, державними установами та недержавними організаціями, що їх було закладено нашими фундаторами та підтримується колективом упродовж всіх років.

За ці роки кафедра підготувала потужний авангард фахівців з економіки, які плідно працюють на благо України. Сучасні дисципліни, що базуються на здобутках вітчизняних та зарубіжних наукових шкіл, передові технології навчання та яскраві особистості наших викладачів формують успіх та визнання нашого факультету та університету. Студенти з великою шаною та вдячністю згадують про своїх наставників, які відкрили їм широку дорогу в успішне професійне життя.

Колектив кафедри, залишаючись на вістрі сучасних тенденцій та вимог сьогодення, ставить перед собою нові амбіційні завдання — це підготовка фахівців за новою спеціалізацією «Підприємницька діяльність» на засадах міжнародних стандартів освіти, подальший розвиток англомовних програм та посилення науково-дослідницької співпраці та взаємодії з західними колегами, навчальними закладами, активізація і розширення форм співробітництва з бізнес-партнерами та глобальною спільнотою. Не маю сумнівів, що ці високі цілі, які визначають напрямки нашого шляху, буде досягнуто, а кафедра разом з факультетом та університетом буде і далі відігравати провідну роль у формуванні економічної еліти України.

Щиро вітаю колектив своєї рідної кафедри стратегії підприємств з ювілеєм! Бажаю творчої наснаги, радості від успіхів своїх вихованців, здійснення всіх задумів, наукових перемог, усіляких гараздів на довгі та щасливі літа!

Л. П. Батенко, професор, завідувач кафедри стратегії підприємств

мічної стійкості підприємства» (О. С. Коцюба, 2009 р., науковий керівник — П. Г. Банщиків), «Формування та функціонування стратегічних альянсів підприємств в Україні: теоретико-методичні аспекти» (Г. В. Махова, 2009 р., науковий керівник — доц. В. А. Верба) «Стратегічний потенціал підприємства» (Т. М. Кібук, 2010 р., науковий керівник — проф. А. П. Наливайко). «Механізм забезпечення стратегічної стійкості підприємства (за матеріалами підприємств транспортного машинобудування)» (В. Б. Галушко, 2010 р., науковий керівник — проф. Н. В. Задорожна), «Формування та реалізація стратегії диверсифікації діяльності підприємства» (Л. М. Бутенко, 2011 р., науковий керівник — проф. А. П. Наливайко) та ін.

Важливу роль в житті кафедри завжди відігравав науково-методологічний семінар, яким керувала професор Н. В. Задорожна, що впродовж 25 років як заступник завідувача очолювала наукову діяльність кафедри. Тематика семінару розроблялась з урахуванням «вузьких місць»: коли особливої уваги потребували наукові дослідження аспірантів, стали розгля-

датись питання розкриття невизначеності і стан досліджень за темами, над якими працювали аспіранти зі своїми науковими керівниками. Визначалось на семінарі також місце і роль загальнонаукової та міждисциплінарної методології в організації та проведенні економічних досліджень студентами, викладачами, аспірантами. Переймались і проблемами викладання: відбувся цикл засідань на кшталт «школи молодого бійця» (2003 р.); усебічно обговорювалась концепція дипломної роботи (2004 р.): управління процесом виконання, економічне діагностування, моделювання та його програмне забезпечення тощо. Виступали доповідачами також викладачі інших кафедр, які ділились своїми науковими доробками (2005 р.). В центрі особливої уваги кафедрального науково-теоретичного семінару були методологічні проблеми. Так, було підготовлене глибоке і всебічне обговорення інформаціологічного підходу та особливостей його використання в наукових дослідженнях за підготовленою дисертацією Т. І. Решетняк (2005). В рамках семінару активно обговорювались проблеми європейської освітньої

інтеграції (2006). В 2010 р. керувати семінаром стала доцент Н. М. Гаращенко, семінар було переорієнтовано в бік науково-практичної роботи: обмінювались досвідом роботи над дисертацією, розглядались наукометричні показники якості наукового дослідження, обговорювались концептуальні підходи до формування моделі знань кафедри стратегії підприємств із використанням системи онтологій та ін. Нову грань у використанні можливостей науково-теоретичного семінару для підвищення ефективності роботи аспірантури знайшов і запропонував використати професор І. В. Смолін, який став його керівником в 2014 р.

Інноваційна для кафедри форма звітності з наукової роботи — підготовка колективних монографій — розпочалась в 2012 р. за організації підтримки заступника завідувача кафедри доцента О. М. Гребешкової. Було підготовлено до видання колективні монографії: «Стратегія підприємства: адаптація організацій до впливу світових суспільно-економічних процесів», «Стратегічне управління знаннями підприємства», «Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу». Кафедрою регулярно ініціювались та проводились міжнародні науково-практичні конференції, Інтернет-конференції для студентів та міжнародні он-лайн конференції.

Істотно розширились можливості участі студентів у різних позанавчальних проектах. Зокрема, у Міжнародному проекті «Global Management Challenge» — відкритій першості з управління компанією, у консалтингових проектах на підприємствах-базах практики: науково-дослідний проект на замовлення компанії «Арсенал-страхування» (2013 р.), для підприємства «Нова пошта» (2014 р.).

Дістала подальшого розвитку консалтингово-дослідницька діяльність кафедри. Завдяки зусиллям д.е.н., професора В. А. Верби в 2013 році створено Інститут управлінського консультування. Було реалізовано кілька масштабних проектів, викладачі кафедри брали активну участь у підготовці й проведенні Міжнародних бізнес-форумів "Наука — бізнес — освіта: стратегічне партнерство" (КНЕУ, 2013, 2014, 2015 роки).

За підтримки Британської культурної ради в Україні та в партнерстві з ГО «Клуб економістів» кафедра взяла участь у виконанні міжнародної програми з фасилітації проектів соціальної дії «Активні громадяни».

У 2015 р. кафедра почала співпрацю з Школою вищого корпусу державних службовців, яку очолює Кабінет міністрів України по програмі розвитку лідерства. Викладачі кафедри О. В. Востряков, Є. В. Прохорова, Г. С. Скитьова, І. В. Кубарева, О. В. Мельник провели серію тренінгів для державних службовців I—II категорії з формування в процесі суспільної трансформації економічного розвитку європейської інтеграції.

Оновились форми співпраці з зарубіжними

партнерами. Ініційоване дослідницьке і навчальне партнерство КНЕУ з університетом Онтаріо Інститутом технологій (Канада), і в 2013 р. розпочато спільний дослідницький проект «Компетенції, можливості, стратегії в інформаційному світі».

З метою посилення мовної підготовки студентів старших курсів було ініційоване проведення англомовного Економічного колоквиуму (координатор — проф. Л. П. Батенко). Така робота мала дуже позитивні наслідки: в 2015 р. дві англомовні магістерські програми запрацювали.

В 2015 р. кафедру очолила к. е. н., професор Л. П. Батенко. Вона пройшла на кафедрі довгий шлях від аспіранта до вищого кафедрального щабля кар'єри. Кафедру і її керівника очікували нові стратегічні завдання: розвиток за умови кардинальних змін в економічній освіті, спеціальностях і спеціалізаціях. Спільно з кафедрою економіки підприємств розпочалась активна розробка освітніх програм за спеціалізацією «Економіка підприємства» (спеціальність «Економіка») та спеціалізацією «Підприємницька діяльність» (спеціальність «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність»), навчальних планів, триває оновлення складу дисциплін та модернізація змісту освоєних з урахуванням компетентісного підходу (координатор — заступник завідувача кафедри доцент Є. В. Прохорова).

Намічені нові доволі амбітні плани проведення науково-дослідної роботи кафедри на наступні 5 років за загальною темою «Стратегічне управління розвитком підприємницьких структур» (науковий керівник — професор Батенко Л. П., координатор — заступник завідувача кафедри доцент Решетняк Т. І.). Продовжуються і розвиваються добрі традиції комплексного поєднання навчально-освітньої та науково-освітньої діяльності кафедри, коли навчальні дисципліни мають глибоке теоретичне підґрунтя та слугують розв'язанню складних проблем вітчизняного бізнесу. Запрацювала на кафедрі «Викладацька майстерня», започаткована проф. Л. П. Батенко, спрямована на обмін досвідом роботи в аудиторії, ефективне використання ІТ-технологій і розробку презентацій та навіть оволодіння навичками справжньої акторської майстерності...

Кафедра стає по-жіночому стильною, ще більш сучасною, трендовою. Кафедра стратегії підприємств просто не може бути іншою, це як зобов'язання перед тими, кого вона вчить, як стати успішними.

Н. М. Євдокимова,
професор кафедри стратегії підприємств
О. В. Мельник,
доцент кафедри стратегії підприємств

МОЛОДЬ В НАУЦІ: ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ ВДРУГЕ В КНЕУ

У цьому році в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана на базі кафедри міжнародної економіки вже вдруге проходив Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності «Світове господарство та міжнародні економічні відносини». На конкурс було надіслано більше 100 наукових робіт із майже 60 вищих навчальних закладів України.

В рамках конкурсу проходило два етапи, на першому з них галузевою комісією було процензовано всі роботи та рекомендовано роботи для представлення на заключній конференції. Вся комісія формувалась із висококваліфікованих спеціалістів провідних вищих навчальних закладів країни різних регіонів України, зокрема Києва, Тернополя, Луцька, Черкаса, Вінниці, Дніпропетровська, Полтави, Харкова.

Роботи, представлені на конкурс, розкривали цілий ряд актуальних в сучасній економіці питань. За результатами рецензування у фінал вийшло 27 робіт під авторством 29 студентів.

Відкриття Заключної конференції відбулося 22 березня. Із вітальним словом для студентів виступив Голова галузевої конкурсної комісії, перший проректор з науково-педагогічної та наукової роботи Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, доктор економічних наук, професор Дмитро Григорович Лук'яненко, який, зокрема, відзначив, що «участь у конкурсі дає можливість сформувати нові зв'язки, адже конференція є певним способом комунікації між студентами, які зібралися в нашому закладі з усієї України». Дмитро Григорович вручив Грамоти учасників конференції, якими були нагороджені відмінники членами конкурсної комісії окремі роботи, і привітав усіх учасників із першими реальними успіхами в науковій роботі. Окрім того, він наголосив на тому, що саме студенти спонукають формуванню науки та розвивають самі прогресивні ідеї, які втілені в їхніх роботах.

Під час Заключної конференції претенденти захищали свої роботи, представляючи результати своїх досліджень. Всі роботи були поділені на дві секції за тематичними спрямуваннями. Частина робіт була об'єднана в секцію щодо конкурентного розвитку країн та інвестиційно-торгівельних стратегій в умовах глобальних трансформацій. Інша частина була представлена в секції з міжнародної кредитної, валютно-фінансової та експортно-імпоротної діяльності в системі глобальної економіки. Конкурсанти захищали свої здобутки перед авторитетною комісією, відстоювали свою думку, відповідали на запитання та формували нові проблеми, які залишилися нерозглянутими і викликали інтерес.

«Для студентів особливий інтерес представляє саме дискусія, а не просте відтворення результатів роботи та їх презентація перед конкурсною комісією» — відмітила конкурсниця Анастасія Столярчук із Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» — «Саме цього ми очікували і в такій дискусії брали сьогодні участь». Сама Анастасія представляла на конкурс роботу на досить цікаву тему: «Дослідження впливу макроекономічних показників на розмір золотовалютних резервів України і країн G20».

У конкурсному протистоянні на Заключній конференції перемогу та перше місце здобули: Дзига Валентина Олександрівна, студентка Київського національного торговельно-економічного університету; Каракуц Денис Романович, студент ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»; Білецька Іванна Ігорівна, студентка ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»; Столярчук Анастасія Володимирівна, студентка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»; Неделіна Любов Романівна, студентка ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК».

Під час підведення підсумків конференції Анатолій Михайлович Поручник відмітив високу теоретичну підготовку конкурсанти, їх комунікаційні навички, вміння володіти аудиторією. Акцентуючи увагу на наукових здобутках, він зазначив, що студенти продемонстрували зрілий теоретичний рівень, високий рівень володіння категоріальним апаратом та глобальність мислення. При цьому ці навички виходять за рамки програми навчання у вищому навчальному закладі, що підтверджує якість підготовки студентів до наукового конкурсу.

Під час наукової полеміки обговорювалося широке коло питань, які стосувалися різних аспектів економічної діяльності. В окремих роботах висвітлювалися питання діяльності підприємств, формування міжнародних стратегій їх функціонування, проте в більшості наукових робіт піднімалися питання міжнародного співробітництва в різних сферах. Так, низка студентів досліджувала питання функціонування банківської системи та досліджу-

валася роль іноземного капіталу для забезпечення її ефективності. Варто відмітити, що на науковий конкурс було представлено кілька робіт, в яких розглядалися питання міжнародної безпеки (продовольчої та енергетичної). Досить актуальним на конференції було питання міжнародного співробітництва. Зокрема в студентських доповідях розкривалися

та Денис Каракуц. Після конкурсу Денис відмітив: «Мені випала можливість взяти участь у заключній конференції, де я представив презентацію своєї наукової роботи під назвою «Європейська інтеграційна перспектива України: варіанти стратегічних дій». З підготовкою цієї наукової роботи мені допомагав доктор економічних наук, професор кафедри міжнародної економіки нашого університету, Олег Анатолійович Швиданенко. Процес дослідження супроводжувався як кропіткою працею, так і цікавими дискусіями про європейський інтеграційний вектор нашої країни».

В ході розмови Денис висловив свої враження від робіт інших учасників та свої загальні враження: «Презентації робіт учасників зі всієї України були дуже цікавими та змістовними, вони стосувалися безлічі аспектів діяльності нашої держави на світовій арені. Особливо мені запам'ятались роботи з приводу співробітництва з Канадою, експорту зернових до країн ЄС та розвитку експорту кондитерських виробів. Слід зазначити, що у всіх представлених роботах є ґрунтовний аналіз існуючого стану та прогностичні оцінки, отримані за допомогою різноманітних економіко-математичних моделей. Члени журі у свою чергу задавали учасникам конференції дуже цікаві та складні запитання, але всі буди доброзичливі і атмосфера була дружньою».

У своїй презентації я представив основні положення зі своєї роботи, а саме національні інтереси України, напрямки та шляхи реалізації українських національних інтересів в кон-

тексті європейської інтеграції, а також висвітлив основні статистичні тенденції співробітництва України — ЄС. Останнім пунктом як моєї роботи, так і презентації було прогнозування можливих інтеграційних ефектів від підписання Україною Угоди про асоціацію, так і перспективного вступу в ЄС у зовнішній торгівлі, в інвестиційному співробітництві, АПК, машинобудуванні тощо.

Загалом, мені дуже сподобалось брати участь у такій події, познайомитись з науковцями-початківцями зі всієї України, тож дякую університету та науковому керівникові Олегу Анатолійовичу за допомогу у цьому».

Сподіваємось, що Денис продовжить вивчення і роботу над такою актуальною та важливою для України темою.

Наукову школу нашого університету пред-

ставляла також Іванна Білецька, яка презентувала дослідження «Міжнародне торговельно-економічне співробітництво України та Канади в умовах глобальних трансформацій». Робота виконувалась під керівництвом професора кафедри міжнародної торгівлі, доктора економічних наук Ольги Миколаївни Яценко.

Після проведення конкурсу ми розмовляли із учасницею від нашого університету Іванною, яка висловлювала свої думки та побажання.

«Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт є чудовою можливістю для сту-

дентів не тільки визначити свої конкурентні переваги, але й працювати в достатньо короткі терміни, оцінити свій рівень знань та рівень студентів з інших університетів, презентувати дослідження та отримати його оцінку від провідних фахівців у цій сфері. Конкурс мотивує студентів розвиватися, досліджувати нові галузі та досягати своєї мети — говорить Іванна — наукова робота для мене є першим досвідом у глибокому дослідженні комплексу теоретичних, методичних та практичних аспектів теми. Під час напи-

сання цієї роботи я зіткнулася з важкістю розгляду усіх сторін дослідження, адже тема є надзвичайно багатосторонньою, але поряд з цим я отримала неоціненний досвід та задоволення від її написання. Протягом дослідження було відвідано Першу міжнародну науково-практичну конференцію в Дипломатичній академії України при МЗС України на тему: «Зовнішня політика і дипломатія: український та світовий досвід» та круглий стіл у Бізнес-школі МІМ-Київ на тему «Промислова революція: унікальний шанс чи загроза для України», які дозволили ширше розглянути тему та показати вплив основних чинників на двостороннє торговельно-економічне співробітництво країн. Також я отримала перший досвід у написанні фахових та міжнародних публікацій».

Окрім того, Іванна тепло відгукнулася про свого наукового керівника: «Особливу увагу та подяку заслуговує мій науковий керівник д. е. н., професор Ольга Миколаївна Яценко. Саме її висока професійність, завзятість у роботі, спрямованість на результат та особистісно-ділові якості, які справді мотивують, дозволили досягти нам успіху. Наша спільна робота показала мені, як досліджувати нові аспекти та отримувати від цього максимум задоволення та результату. Саме такі наукові керівники сприяють бажанню студентів вчитися та розвиватися!»

Загалом всі учасники конкурсу відмічали, що виступу передувала важка робота, яка вимагала часу і зусиль для достойного представлення в нашому вузі. Комісія під час обговорення робіт відзначила високу теоретичну підготовку учасників, високий рівень конкуренції, широке коло охоплених питань. Такий інтелектуальний обмін призвів до формування цілого ряду нових питань, які можуть перетворитися у наукові завдання.

Насамкінець варто відмітити, що така студентська співпраця призводить до формування нових мереж, які стають одним із факторів конкурентоспроможності в умовах сьогодення. Сподіваємось, що така співпраця буде продовжена у майбутньому, а її результати ми будемо спостерігати в наступному році на новій конференції.

Л. І. Цимбал,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки

ГАЗЕТА ЦЕНТРУ ЗВ'ЯЗКІВ З РОБОТОДАВЦЯМИ ТА СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ СТУДЕНТІВ

«ПЕРСПЕКТИВА»

Адреса: м. Київ, пр-т Перемоги 54/1, КНЕУ, оф. 141, тел/факс: 456-06-08, тел. 456-05-66,
www.kneu-job.com.ua, e-mail: dc2011@ukr.net

Твоя кар'єра

Семінар

ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ОБМЕЖЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

У квітні у ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана” було проведено Перший міжнародний семінар “Модернізація сектору публічних фінансів в Україні: виклики, можливості та обмеження фіскальної децентралізації”. Захід було організовано кафедрою фінансів, Радою молодих вчених ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана”, Університетом м. Бремен (Німеччина), Німецьким університетом управлінських наук м. Шпеєр (Німеччина) за підтримки Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні.

Вже в перший день семінару учасники та гості мали можливість ознайомитися з історією міста Києва, пройтися його центральними вулицями та під час спільної вечери обговорити очікування від запланованого заходу.

Перший робочий день семінару розпочався з вступних слів завідувача кафедри фінансів, д.е.н., професора кафедри фінансів В. Федосова, декана фінансово-економічного факультету ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана”, проф., к.е.н. В. Хлівного, директора Департаменту ІІІ: регіональний розвиток та фінансова політика Інституту праці та економіки Університету м. Бремен (Німеччина) А. Хайнеманна, завідувача кафедри політекономії, економічної та транспортної політики Університету м. Шпеєр (Німеччина) А. Кнорра, представника Фонду Конрада Аденауера в Україні пана М. Юнгінгера. У своїх доповідях виступаючи наголошували на важливості проведення подібних заходів, які сприятимуть подальшому поглибленню дружніх стосунків між науковцями двох країн та міжнародної співпраці загалом.

Під час першого виступу проф., д-ра А. Хай-

неманна (“Кооперативна модель федералізму та реформа фіскального федералізму в Німеччині: уроки для системи з фіскальною децентралізацією”) присутні отримали вичерпну інформацію стосовно особливостей побудови, проблем та перспективних напрямків реформування моделі фіскального федералізму в Німеччині.

В ході наступних виступів к.е.н., доцента Л. Гладченко (“Публічні фінанси на шляху до громадянського суспільства”), д.е.н., професора О. Тимченко (“Альтернативні ідеї щодо реформування податкової системи України”),

к.е.н., доцентів кафедри фінансів ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана” Г. Котіної та М. Степури (“Система фінансового вирівнювання в умовах реформування міжбюджетних відносин”) гості та присутні мали можливість ознайомитися з особливостями та основними проблемами публічних фінансів в Україні.

Другий день семінару дав можливість учасникам послухати доповіді про державно-приватне партнерство в Німеччині, Франції та Україні (проф., др. А. Кнорр, Німецький університет управлінських наук м. Шпеєр, Німеччина та старший викладач кафедри фінансів ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана” Н. Алексеева), роль національного багатства у фінансовому розвитку України (д.е.н., проф. І. Бобух), можливі шляхи оптимізації видатків бюджету (д.е.н., проф. Т. Паєнтко), наслідки попередніх податкових реформ в Україні (к.е.н., доцент Ю. Сибірянська) та особливості використання фінансового потенціалу місцевого самоврядування в Україні (д.е.н., проф. А. Буряченко).

Учасники заходу отримали багато корисної та цінної інформації, мали можливість обмінятися досвідом з німецькими колегами та домовилися продовжити серію подібних семінарів.

Завдяки цьому заходу вдалося домовитися про поглиблення співпраці з Університетом м. Бремен та дати початок майбутнім проектам з Німецьким університетом управлінських наук м. Шпеєр. До нових зустрічей!

О. М. Сущенко, к.е.н., доцент кафедри фінансів, Голова Ради молодих вчених ДВНЗ “КНЕУ ім. В. Гетьмана”

Трагічні сторінки історії

Дзвони Чорнобиля озиваються в наших серцях і через 30 літ

Двадцять століття... Що принесло воно нам?

26 квітня 1986 року! Ця дата назавжди увійде в історію людства чорним днем. Україну спіткала страшна трагедія — техногенна катастрофа, спричинена вибухом на Чорнобильській АЕС. Буяла весна. Все стояло в цвіту, а язика скаженого полум'я, отруйного диму та пекельної смерті вирвалися з реакторного залу Чорнобильської АЕС і поповзли над безняною землею.

Чорнобиль став зловісним знаком шонай-сильніших руйнівних сил людини, найдраматичнішою поразкою в її такому нерозумному протиборстві з природою. Явившись під знаком біблійної «звізди Полин», той чорний Чорнобиль став якщо не розплатою, то пересторогою нашому варварству, легковажності, ненаситному споживацтву, технократичній сваволі. Джерело атомної енергії, що вважалося цілком безпечним, заподіяло шкоду, реальний обсяг якої і досі не визначений.

Протягом свого історичного розвитку людство зазнало багато горя, змушене було боротися за існування на Землі, його спіткали пошесті війни, стихійні лиха... Однак усі ці події відходили в минуле, пережиті й подолані, залишаючи по собі лише спогади, тим часом як Чорнобильська катастрофа фактично нездоланна, оскільки головним її наслідком є радіація, незрима й невідчутна, здатна діяти протягом тисяч років і на величезних територіях.

Саме тому тема Чорнобильської трагедії близька не лише українцям, а й людям усього світу. Вибух на ЧАЕС сучасні дослідники вважають у п'ятсот разів потужнішим за вибух атомної бомби, в 1945 році скинутої на японське місто Хіросіму. Немає ліку людським втратам, не піддається реальній оцінці шкода, завдана здоров'ю нації, однак найважче виміряти травми моральні, адже Чорнобильська аварія змусила людство усвідомити свою безпорадність перед природою і відчуття страх перед майбутнім.

Відомо, що застережень не бракувало. Геніальний Володимир Вернадський, перший президент Української академії наук, мандруючи замолоду рідними краями, опинившись на берегах Прип'яті, в дрімучих пушах Полісся, нібито зізнався друзям, що

відчував у цих місцях якийсь незрозумілий, майже містичний жах і жартома пояснював свій стан: а чи не зачаїлася десь тут нечиста сила? Чи ж не дивно, що саме в цих місцях, які чимось стривожили вченого, насторожили його інтуїцію, згодом і спорудили блоки Чорнобильської АЕС. Ну, хай то легенди..., але ж набагато пізніше академік Капіца вже цілком серйозно застерігав, аби атомні станції не будувати в густонаселених районах країни.

Голос здорового глузду, голос далекоглядної, воістину гуманістичної науки, проте не був почутий, переважила наука інша, технократична, поквірна відомствам, що пішли на

змову з бюрократією, не обтяжуючи себе почуттям відповідальності перед людиною та її майбутнім.

Першим питанням про ціну цієї трагедії, яку сплачує народ, поставив І. Драч у поемі «Чорнобильська мадонна». Усю гіркоту і відчай поет висловив у таких рядках:

*За безладу безмір, за кар'єри і премії,
Немов на війні, знову вихід один:
За мудрість всевітньо дурних академій
Платим безсмертям — життям молодим.*

Поезія стала своєрідним болісним плачем — прокляттям усіх безневинних і страждених, усіх тих, хто боїться жити далі і не знає, кого за це судити. Людство назавжди залишить у своїй пам'яті страшний день, коли «ударив чорний дзвін»:

*То хто ж ви є, злочинці, канібали?!
Ударив чорний дзвін. І досить балачок.
В яких лісах іще ви забарложені?
Що яничари ще занастять?
І мертві, і живі, і ненароджені
Нікого з вас довіку не простять!*

Драма ХХ століття відображена у багатьох, сповнених відчаю творах українських і зарубіжних письменників, і це означає, що приховувати правду про Чорнобильську трагедію та її наслідки недоречно і нечесно.

Пройшло 30 років з того часу, коли вдарили на сполох дзвони Чорнобиля, закликаючи нас повернутися обличчям до всього живого на землі. Їх відлуння буде ще довго озиватися в материнських серцях, в яких Чорнобиль забрав дітей, внуків.

Покоління, які народилися після катастрофи, мусять знати про найжахливішу техногенну трагедію, яка спіткала людство, і винести з неї уроки відповідальності за своє майбутнє і майбутнє своїх дітей.

Н. С. Павловська, викладач кафедри української мови та літератури, керівник літературної студії «Українське слово»

Пам'ятні зустрічі

ТРИ ЗУСТРІЧІ З ЛЕОНІДОМ БИКОВИМ

11 квітня — річниця з дня трагічної загибелі відомого українського актора і кінорежисера Леоніда Бикова. Хочемо поділитися споминами про зустрічі з цією непересічною людиною.

12 серпня 1974 р., повертаючись з роботи, ми побачили афішу про прем'єрний показ фільму київської кіностудії «В бой идут одни старики» українського режисера Леоніда Бикова у кінотеатрі імені О. П. Довженка (який, на жаль, вже знищено). В касі кінотеатру залишилися квитки лише в першому ряду. Але, коли на сцену перед демонстрацією фільму, вийшов Леонід Биков зі своєю «співочою ескадриєю», то перший ряд для нас з синами став перевагою. На сцені поруч з ним були:

Сергій Підгорний — «смуглянка», Сергій Іванов — «Кузнечик», Рустам Сагдулаєв — «Ромео», Олексій Смирнов — механік Макарич, та інші. Актори вийшли в офіцерських строях і з музичними інструментами. Л. Биков розповів про ідею фільму, де і як він знімався, курйозні випадки під час зйомок, а потім хором виконали три пісні: «Смуглянку», «Ніч яка місячна», «За того парня».

І ось вже понад 40 років кожен раз, коли на День Перемоги демонструється цей фільм, ми дивимось і згадуємо прем'єру фільму, який мав величезний успіх. До речі, в кіно Л. Биков з 1952 р. виконував ролі у фільмах: «Добровольці», «Альошчина любов», «Коли розводять мости». Як режисер на Київській кіностудії імені О. П. Довженка ще поставив фільми «Зайчик», «Ати-бати, йшли солдати», в яких виконав головні ролі.

Фільм «В бой идут одни старики» про військове братство, взаєморучку, дружбу, кохання, мистецтво. Невдовзі режисеру фільму і виконавцю головної ролі було присвоє-

но звання «Народного артиста України», а в 1977 р. він став Лауреатом державної премії імені Т. Г. Шевченка.

Лейтмотив фільму — слова командира ескадрильї: «Все приходяще, а музика — вічна». На перший погляд це дисонує з темою війни. Але це не так. У нашій родині зберігається щоденник часів війни дядька Олексія Артемьєнка — бойового капітана, орденоносця, який пройшов всю війну. Прочитавши його, ми — сини і племінники — були дуже здивовані: в щоденнику було мало про війну, бої, а більше — про друзів, вечірки, дівчат, про час, коли не було боїв. На наше запитання почули коротку відповідь: «Бої, поранення, кров, смерть — це на війні щоденні будні, а нам, молодим, мріялось про інше».

Друга зустріч з Леонідом Биковим була випадковою у вагоні Київського метро.

Зайшовши до вагону, ми впізнали вже відомого артиста, який стоячи читав газету. На наступній зупинці до вагону зайшла бабуся, вільних місць не було, і вона стала поруч з нами. А навпроти сиділи двоє молодиків. Леонід Биков нахилився до них і попросив поступитися місцем бабусі. У відповідь — нахабні посмішки. Реакція «комеска» була миттєвою. Він поклав газету до кишені, взяв обох молодих людей за грудки, підняв з місць, підвів до дверей і голосно сказав, щоб на наступній зупинці і духу їхнього тут не було. Люди впізнали улюбленого артиста, піднялись і довго йому аплодували.

А «третіх» зустрічей було багато. Щорічно ми їздимо на нашу Малу Батьківщину — села в Овруцькому і Народицькому районах на Житомирщині. На 46-му кілометрі траси Київ-Димер-Овруч-Мінськ на місці, де трагічно 11 квітня 1979 р. загинув Л. Биков, військові льотчики йому поставили пам'ятник у вигляді пропелера літака. Ми завжди там зупиняємось, щоб покласти квіти великій Людині. І жодного разу не було так, щоб там вже не лежали квіти. А буваючи на Печерську, обов'язково підходимо до пам'ятника Л. Бикову, що знаходиться біля Аскольдової могили.

Віталій Нелеп, доктор економічних наук, професор
Михайло Савлук, доктор економічних наук, професор

ПРОВОДКА

Газета обліково-економічного факультету

«Мій батько часто казав, що людині в житті потрібні три речі: хороший лікар, поблажливий священик і розумний бухгалтер. Перші дві мені майже не знадобилися, а ось третя...»

(Оскар Шиндлер)

Готуємо майбутнє

З повагою до науки

У середині березня на обліково-економічному факультеті за ініціативи кафедри обліку підприємницької діяльності відбулося засідання наукового гуртка з бухгалтерського обліку. Цей захід призначений розвивати повагу студентства до науки та навички наукових досліджень, які є незамінним доповненням професійної майстерності справжнього бухгалтера-практика, а також вміння виступати перед аудиторією із презентацією своєї позиції.

Учасників гуртка урочисто привітали завідувач кафедри, д.е.н., професор Микола Іванович Бондар та декан обліково-економічного факультету, к.е.н., професор Василь Іванович Єфіменко.

Відкрили роботу гуртка студенти другого курсу, які підготували цікаві та ґрунтовні дослідження за темою «Що для мене бухгалтерський облік?». Молоді науковці у своїх доповідях представили те, як суспільство сьогодні оцінює і розглядає професію бухгалтера, наскільки корисним та цікавим є майбутнє зайняття бухгалтерією студентами, що лише починають пізнання величній

та загадковій бухгалтерії.

У процесі обговорення доповідей із викладачами кафедри, які завітали на засідання гуртка, — Н. А. Остап'юк, д.е.н., проф., М. Г. Кірданов, к.е.н., доц., Г. О. Супрович, к.е.н., доц., М. В. Дунаєва, ст. викл. — відбувалася справжня наукова дискусія. Під час відповідей на нестандартні питання викладачів та однокурсників доповідачі отримали можливість вчитися гнучкості в науковій полеміці, мудро підходити до висвітлення та відстоювання своєї позиції.

Учасники отримали грамоти та подарунки в наступних номінаціях:

1. Високий рівень теоретичного обґрунтуван-

- ня досліджуваної проблеми — Буравченко Антоніна, студентка 2-го курсу, 5-ї групи;
2. Творчий підхід до розкриття теми дослідження — Гаврилець Ярослав, студент 2-го курсу, 5-ї групи;

3. Змістовна прикладна доповідь та візуальне її супроводження — Гуцол Ірина, студентка 2-го курсу, 5-ї групи;
4. Цікавий науково-дослідний підхід у роботі — Ліхтіна Вікторія, студентка 2-го курсу, 5-ї групи;

5. Практичне спрямування дослідження — Мороз Руслана, студентка 2-го курсу, 2-ї групи;

6. Актуальність наукового дослідження — Каландирець Оксана, студентка 2-го курсу, 4-ї групи;

7. Активна участь та презентація наукової роботи — Грищенко Юлія, студентка 2-го курсу, 3-ї групи.

Кафедра обліку підприємницької діяльності і керівники гуртка Наталія Анатоліївна Остап'юк та Ганна Олександрівна Супрович щиро вдячні голові первинної профспілкової організації студентів та аспірантів ДВНЗ «КНЕУ імені В. Гетьмана» к.е.н., доц. Ользі Анатоліївні Чабанюк за надану спонсорську допомогу.

**Остап'юк Наталія Анатоліївна, професор кафедри обліку підприємницької діяльності
Супрович Ганна Олександрівна, доцент кафедри обліку підприємницької діяльності**

Спортивні пристрасті

Атлетика

Фізкультурно-спортивний комплекс "Економіст"

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В ТРЕНДІ

ЧОЛОВІКИ

У березні в ФСК «Економіст» відбулися щорічні змагання Спартакіади КНЕУ ім. В. Гетьмана з атлетичної гімнастики серед чоловіків. Вони виконували вправу — класичний жим лежачи.

Всього у змаганнях взяли участь 50 спортсменів, яких активно підтримувала велика кількість вболівальників.

На початку змагань відбувся урочистий парад, на якому Ігор Григорович Калугін привітав учасників і висловив побажання успішного старту.

Змагання проводилися за шістьма ваговими категоріями. Серед найлегших спортсменів вибором перемогу Влад Головаченко (до 54 кг). У ваговій категорії до 63 кг переможцем став Дмитро Горобзєв. Найсильнішим у ваговій категорії до 72 кг — Андрій Кулик. Щільна боротьба на помості зав'язалася між представниками вагової категорії до 81 кг. Переможцем змагань став Владислав Ткач. Лідерство у категорії до 90 кг з результатом 155 кг виборов Ярослав Лисенко. У найважчій ваговій категорії з легкістю переміг Микола Василенко.

Командна боротьба закінчилась так:

- 1 місце — ФІСіТ
- 2 місце — ФМЕіМ
- 3 місце — ФЕФ
- 4 місце — ОЕФ
- 5 місце — ФЕтаУ
- 6 місце — ЮФ
- 7 місце — ФМ
- 8 місце — ФУПСтаП
- 9 місце — ФЕАПК

Після закінчення змагань головний суддя провів церемонію нагородження переможців та призерів змагань.

В. А. Кузнецов, головний суддя змагань

ДІВЧАТА

Наприкінці того ж березня в КНЕУ відбулися змагання з атлетичної гімнастики серед дівчат, в яких взяли участь 49 студенток з 9-ти факультетів. Боротьба велася в шести вагових категоріях. Змагались у двоборрі: жим лежачи (кількість разів) та підйом в сід на римській лаві (кількість разів). Перемогу отримувала учасниця, яка набирала більше разів у двох вправах. У цьому році були показані високі результати, 14 учасниць набрали суму разів більше 100.

Перші місця посіли:

- 1 в. к. — Кузорова А. (ФІСіТ)
- 2 в. к. — Буркут О. (ФІСіТ)
- 3 в. к. — Солдатенко Н. (ФМЕіМ)
- 4 в. к. — Проценко Ю. (ФЕтаУ)
- 5 в. к. — Кушнір А. (ФУПСтаП)
- 6 в. к. — Семенчук А. (ЮФ)

Неочікуваними виявилися результати командного заліку, три команди посіли друге місце.

- 1 місце — ФІСіТ
- 2 місце — ЮФ
- 2 місце — ФМЕіМ
- 2 місце — ФУПСтаП
- 5 місце — ФЕФ
- 6 місце — ФЕтаУ
- 7 місце — ОЕФ
- 8 місце — ФМ
- 9 місце — ФЕАПК

Велика подяка викладачам, які забезпечили високий рівень суддівства змагань: старшому викладачеві О. Р. Ляшенко, старшому викладачеві М. Л. Співак, викладачеві О. О. Ковтун.

В. Е. Ковтун, старший викладач кафедри фізичного виховання, головний суддя

